

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики України**

09 червня 2020 р. № 169

**(зі змінами, затвердженими
наказом Державної служби
статистики України
від 08 червня 2022 р. № 151
від 22 лютого 2023 р. № 92)**

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ НАЗЕМНОГО ТРАНСПОРТУ"**

Київ – 2020

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту короткотермінової статистики Петренко І. С.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Діяльність підприємств наземного транспорту" містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Методологічні положення підготовлені працівниками відділу статистики послуг департаменту короткотермінової статистики Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 31 травня 2019 року № 11).

Державна служба статистики України

- вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
- телефон: (044) 235-50-27
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	6
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження	6
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження..	7
3. Система статистичних показників державного статистичного спостереження.....	9
IV. Формування й актуалізація сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження.....	9
1. Формування сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження.....	9
2. Актуалізація сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження.....	11
V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних	12
1. Методи проведення державного статистичного спостереження...	12
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	13
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження	13
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	14
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження	15
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження	16
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	17
Список використаних джерел.....	20

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення системи показників і методів проведення державного статистичного спостереження щодо діяльності підприємств наземного транспорту.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

ДСС	–	державне статистичне спостереження;
ЄС	–	Європейський Союз;
КВЕД	–	Класифікація видів економічної діяльності;
КВВ	–	Класифікація видів вантажів;
КІСЕ	–	Класифікація інституційних секторів економіки України;
КОПФГ	–	Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
КАТОТТГ	–	Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
МВС	–	Міністерство внутрішніх справ;
РСО	–	Реєстр статистичних одиниць;
СРП	–	Статистичний реєстр підприємств;
СРФОП	–	Статистичний реєстр фізичних осіб-підприємців;
ТОД	–	територіальні органи Держстату;
<i>T</i>	–	рік, у якому формується сукупності одиниць державного статистичного спостереження.

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають систему показників і методи проведення державного статистичного спостереження щодо діяльності підприємств наземного транспорту (далі – ДСС), використання та поширення його результатів.

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах законів України "Про офіційну статистику", "Про автомобільний транспорт", "Про залізничний транспорт", "Про міський електричний транспорт" та розроблені з урахуванням наказів: Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики"; від 17 серпня 2018 року № 170 "Про затвердження Принципів діяльності органів державної статистики України"; від 30 листопада 2021 року № 298 "Про затвердження Методологічних положень щодо державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць".

3. Ці Методологічні положення також ураховують рекомендації, визначені регламентами ЄС від 18 січня 2012 року № 70/2012 про статистичні звіти щодо перевезення вантажів автомобільним транспортом та від 16 грудня 2003 року № 91/2003 про статистику залізничного транспорту; Регламенту (ЄС) від 21.05.2013 № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року.

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень поняття та терміни вживаються у значеннях, визначених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику", та законами України "Про залізничний транспорт", "Про міський електричний транспорт", пунктами 5, 9, 11, 12, 13, 15, 33, 42, 44, 60, 67, 73, 75 глосарію до плану статистичного спостереження, затвердженим наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498, у розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць", а також у рамках цих Методологічних положень:

вантажобіг – сума добутків ваги перевезеного (транспортованого) вантажу (брутто) на відстань перевезення (транспортування) за кожною партією вантажу (вимірюється в тонно-кілометрах);

кількість перевезених пасажирів – кількість пасажирів, які перевезені транспортними засобами за всіма видами сполучення.

обсяг перевезених вантажів – загальна вага перевезеного (транспортованого) вантажу (брутто), у тому числі у міжнародному сполученні, власними й (або) орендованими транспортними засобами;

пасажирообіг – сума добутків кількості перевезених пасажирів на відстань перевезення за кожною поїздкою (вимірюється в пасажиро-кілометрах);

III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про перевезення вантажів та пасажирів наземним транспортом для інформаційного забезпечення аналізу ринку послуг автомобільного, залізничного та міського електричного транспорту, статистики національних рахунків.

2. ДСС охоплює:

суб'єкти господарювання (підприємства, фізичні особи-підприємці), які здійснюють перевезення вантажів та пасажирів автомобільним транспортом;
підприємства, які здійснюють перевезення пасажирів міським електричним транспортом;
підприємства, які здійснюють перевезення вантажів та пасажирів залізничним транспортом.

3. ДСС проводиться шляхом:

1) збору даних безпосередньо від респондентів;

2) отримання адміністративних даних:

АТ "Укрзалізниця", Державного агентства автомобільних доріг України (далі – Укравтодор), обласних державних адміністрацій (далі – ОДА), Адміністрації Державної прикордонної служби України (далі – Адміністрація Держприкордонслужби), Міністерства внутрішніх справ (інформація з відкритих джерел з Єдиного державного реєстру про зареєстровані транспортні засоби та їх власників).

4. ДСС має такі основні характеристики:

1) у частині збору даних щодо перевезень вантажів та пасажирів автомобільним транспортом:

вид ДСС:

за ступенем охоплення одиниць: комбіноване – суцільне (при обстеженні місцевих одиниць за видом економічної діяльності); вибіркоче (при обстеженні фізичних осіб-підприємців);

за часом реєстрації даних: поточне;

організаційна форма ДСС: статистична звітність;

спосіб ДСС: документальний облік;

одиниця ДСС: місцева одиниця за видом економічної діяльності.

респондент ДСС: юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи; фізична особа-підприємець;

органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;
 класифікатори (класифікації), що використовуються при проведенні ДСС:
 КІСЕ, КВЕД, КОПФГ, КАТОТТГ, КВВ;
 місце проведення ДСС: регіони України;

2) у частині збору даних щодо перевезень пасажирів міським електротранспортом:

вид ДСС:
 за ступенем охоплення одиниць: суцільне;
 за часом реєстрації даних: поточне;
 організаційна форма ДСС: статистична звітність;
 спосіб ДСС: документальний облік;
 одиниця ДСС: підприємство;
 респондент ДСС: юридична особа;
 органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;
 класифікатори (класифікації), що використовуються при проведенні ДСС:
 КІСЕ, КВЕД, КОПФГ, КАТОТТГ;
 місце проведення ДСС: регіони України.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

дані за формою № 2-тр (річна) "Звіт про роботу автотранспорту" (далі – форма № 2-тр (річна));

дані за формою № 51-вант (2 рази на рік) "Обстеження фізичної особи-підприємця, що здійснює вантажні автомобільні перевезення на комерційній основі" (далі – форма № 51-вант (2 рази на рік));

дані за формою № 51-пас (2 рази на рік) "Обстеження фізичної особи-підприємця, що здійснює пасажирські автоперевезення на маршруті" (далі – форма № 51-пас (2 рази на рік));

дані за формою № 31-авто (квартальна) "Звіт про перевезення автомобільним транспортом вантажів за видами вантажів та пасажирів за видами сполучення" (далі – форма № 31-авто (квартальна));

дані за формою № 51-авто (місячна) "Звіт про перевезення вантажів та пасажирів автомобільним транспортом" (далі – форма № 51-авто (місячна));

дані за формою № 2-етр (місячна) "Звіт про роботу міського електротранспорту" (далі – форма № 2-етр (місячна));

адміністративні дані АТ "Укрзалізниця" (для формування інформації щодо обсягів перевезених вантажів та вантажообігу залізничного транспорту загального користування, кількості відправлених пасажирів та пасажирообігу залізничного транспорту загального користування, кількості локомотивного та вагонного парку залізничного транспорту загального користування, експлуатаційної довжини залізничних колій загального користування, кількості транспортних подій на залізничному транспорті), які отримуються відповідно

до Договору № 4/2017-ЦЮ/22 від 30.01.2017 щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Державною службою статистики та АТ "Укрзалізниця";

адміністративні дані Укравтодору (для формування інформації щодо довжини автомобільних доріг загального користування державного значення за типами покриття та категоріями, кількості мостів та шляхопроводів на них), які отримуються відповідно до Угоди № 8 від 03.05.2018 щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Державною службою статистики та Державним агентством автомобільних доріг (Укравтодор);

адміністративні дані ОДА (використовуються при формуванні сукупності одиниць і переліку респондентів ДСС за формою № 51-пас (2 рази на рік) та для формування інформації щодо довжини автомобільних доріг загального користування місцевого значення за типами покриття та категоріями, кількості мостів та шляхопроводів на них), які отримуються відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Державною службою статистики та обласними державними адміністраціями (ОДА);

адміністративні дані Адміністрації Держприкордонслужби за формою звітності № 1-ДПСУ (квартальна) "Зведений звіт про пропуск осіб та транспортних засобів через державний кордон України" (для формування інформації про кількість громадян України та іноземців і кількість транспортних засобів за видами транспорту та ділянками кордону, які перетнули державний кордон України);

адміністративні дані Міністерств внутрішніх справ з Єдиного державного реєстру про зареєстровані транспортні засоби та їх власників щодо суб'єктів господарювання, які мають ознаку наявності автотранспортного засобу (вантажних автомобілів, автобусів, легкових автомобілів, спеціальних автомобілів (легкових і нелегкових)) (використовуються при формуванні сукупності одиниць і переліку респондентів ДСС за формою № 2-тр (річна)). Ці дані розміщено в Єдиному державному вебпорталі відкритих даних у вільному доступі (<https://data.gov.ua/>);

адміністративні дані Укртрансбезпеки щодо суб'єктів господарювання, які мають ліцензії на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом (використовуються при формуванні сукупності одиниць і переліку респондентів ДСС за формами № 51-вант (2 рази на рік) та № 51-пас (2 рази на рік)) (розміщені у вільному доступі <http://dsbt.gov.ua/storinka/licenzuvannya>);

адміністративні дані Укртрансбезпеки щодо заходів державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері міського електричного транспорту (використовуються при формуванні сукупності одиниць і переліку респондентів ДСС за формою № 2-етр (місячна)) (розміщені на <http://dsbt.gov.ua>).

3. Система статистичних показників державного статистичного спостереження

Показниками ДСС є:

обсяг перевезених вантажів наземним транспортом;
вантажообіг наземного транспорту;
кількість перевезених пасажирів наземним транспортом;
пасажирообіг наземного транспорту;
загальний пробіг автомобілів;
експлуатаційна довжина колій (ліній) міського електротранспорту;
кількість вагонів (машин) міського електротранспорту.

IV. Формування й актуалізація сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральних сукупностей одиниць, сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватися, і переліків респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року *T*.

2. Формування генеральних сукупностей, сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Генеральна сукупність одиниць ДСС за формою № 2-тр (річна) формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T* та відповідають критеріям:

1) тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності;

2) інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця за видом економічної діяльності: S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства";

3) вид економічної діяльності за КВЕД: секції А-S.

4. До сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися за формою № 2-тр (річна), включають одиниці, що мають ознаку наявності автотранспортного засобу (вантажних автомобілів, автобусів, легкових автомобілів, спеціальних автомобілів (легкових і нелегкових)) за адміністративними даними Єдиного державного реєстру про зареєстровані транспортні засоби та їх власників.

5. Генеральна сукупність одиниць ДСС за формами № 31-авто (квартальна) та № 51-авто (місячна) формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають критеріям:

1) тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності;

2) інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця за видом економічної діяльності: S.11 "Нефінансові корпорації";

3) організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ: 110–193, 230–270, 310, 510–590, 610, 620;

4) вид економічної діяльності за КВЕД: класи 49.31, 49.39, 49.41, 49.42.

6. До сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися за формами № 31-авто (квартальна) та № 51-авто (місячна), включаються одиниці, що мають ознаку наявності автотранспортного засобу (вантажних автомобілів, автобусів) за адміністративними даними Єдиного державного реєстру про зареєстровані транспортні засоби та їх власників або мають ознаку наявності ліцензії на перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом за адміністративними даними Укртранбезпеки.

7. Генеральна сукупність одиниць ДСС за формою № 51-вант (2 рази на рік) здійснюється на основі РСО (у частині СРФОП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають критерію за видом економічної діяльності за КВЕД: класи 49.41, 49.42.

При формуванні сукупності враховується наявність ліцензії на перевезення вантажів та відходів автомобільним транспортом за адміністративними даними Укртранбезпеки.

8. Формування сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися за формою № 51-вант (2 рази на рік), здійснюється з використанням вибіркового методу відповідно до Методики проведення вибіркового статистичного спостереження за діяльністю фізичних осіб-підприємців, які виконують комерційні вантажні автоперевезення, затвердженої наказом Держкомстату від 02 лютого 2006 року № 28. Згідно з нею обирається 25% одиниць генеральної сукупності методом систематичного відбору.

9. Генеральна сукупність одиниць ДСС за формою № 51-пас (2 рази на рік) формується на основі РСО (у частині СРФОП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають критерію за видом економічної діяльності за КВЕД: класи 49.31.

При формуванні сукупності враховується наявність ліцензії на перевезення пасажирів та міжнародні перевезення пасажирів автомобільним транспортом за адміністративними даними ОДА та Укртрансбезпеки.

10. Формування сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися за формою № 51-пас (2 рази на рік), здійснюється вибіркоким методом відповідно до Методики проведення вибіркового статистичного обстеження пасажирських автоперевезень на маршрутах, які виконуються фізичними особами-підприємцями, затвердженої наказом Держкомстату від 02 лютого 2006 року № 29. Згідно з нею обирається 25% одиниць генеральної сукупності методом систематичного відбору.

11. Генеральна сукупність одиниць за формою № 2-етр (місячна) формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T* та відповідають критеріям:

- 1) тип статистичної одиниці: підприємство;
- 2) інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ: S.11 "Нефінансові корпорації";
- 3) організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ: 150;
- 4) вид економічної діяльності за КВЕД: клас 49.31.

12. До сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися за формою № 2-етр (місячна), включаються одиниці, що підлягають державному контролю (нагляду) у сфері міського електротранспорту (трамвай, тролейбус) за адміністративними даними Укртрансбезпеки.

13. На основі сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, формуються переліки респондентів за формами № 2-тр (річна), № 31-авто (квартальна) та № 51-авто (місячна), до яких уключаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС за цими формами.

14. На основі сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, формуються переліки респондентів за формами № 51-вант (2 рази на рік), № 51-пас (2 рази на рік), до яких уключаються фізичні особи-підприємці, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС за цими формами.

15. На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 2-етр (місячна), до якого уключаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупностей одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Актуалізація сукупностей одиниць за формами № 2-тр (річна), № 51-вант (2 рази на рік), № 51-пас (2 рази на рік), які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС не здійснюється.

2. Актуалізація сукупностей одиниць за формами № 31-авто (квартальна), № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна), які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється щомісячно в році $T+1$ на 15-й робочий день.

3. Актуалізація сукупностей одиниць за формами № 31-авто (квартальна), № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна), які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

4. Звітний період, для якого здійснюється актуалізація, – звітний місяць у період з лютого по жовтень року $T+1$.

5. Причинами актуалізації сукупності одиниць ДСС є події, що відбулися з одиницями через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, та зміна ідентифікаційних та класифікаційних ознак одиниці.

6. Джерелом інформації для актуалізації сукупностей одиниць ДСС, які безпосередньо будуть досліджуватись, є інформація з РСО (у частині СРП) станом на 01 число кожного місяця у період з лютого по жовтень року $T+1$.

7. На основі актуалізованих сукупностей одиниць ДСС формуються переліки респондентів за формами № 31-авто (квартальна), № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна), до яких уключаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в актуалізованих сукупностях одиниць ДСС.

V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

Крім того, інформацію щодо участі у проведенні ДСС розміщується на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

2. Дані за формами № 2-тр (річна), № 31-авто (квартальна), № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна) у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрованого в Мінюсті 29 березня 2011 року за № 408/19146,

або через сервіс "Кабінет респондента", який розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), отримуються наприкінці лютого року, наступного за звітним (за формою № 2-тр (річна)), у IV декаді місяця, наступного за звітним кварталом (за формою № 31-авто (квартальна)), у I декаді місяця, наступного за звітним (за формами № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна)), в терміни, визначені на бланках.

3. Дані за формами № 51-вант (2 рази на рік) та № 51-пас (2 рази на рік) у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрованого в Мінюсті 29 березня 2011 року за № 408/19146, або через сервіс "Кабінет респондента", який розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надходять двічі на рік у IV декаді відповідно квітня та жовтня, травня та листопада звітного року, в терміни, визначені на бланках.

Зважаючи на об'єктивні причини, коли респонденти не можуть надати дані за умов надзвичайних і невідворотних обставин відповідно до законодавства (зокрема, запровадження Кабінетом Міністрів України режиму надзвичайної ситуації, визначеного статтею 2 Кодексу цивільного захисту України), перенесення/визначення нових строків (термінів) отримання даних (за потреби), визначаються шляхом унесення змін до відповідної звітно-статистичної документації.

4. Після одержання звітів за формами № 2-тр (річна), № 51-вант (2 рази на рік), № 51-пас (2 рази на рік), № 31-авто (квартальна), № 51-авто (місячна) та № 2-етр (місячна) (місячна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки статистичної інформації.

Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою, накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць, яка буде безпосередньо досліджуватися у наступному звітному році.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. Під час обробки звітів в електронному середовищі здійснюються такі контролі:

перевірка ідентифікації респондента;

перевірка правильності співвідношення окремих значень показників форм, зокрема аналіз взаємозв'язку показників щодо обсягу перевезених вантажів та вантажообігу, кількості перевезених пасажирів та пасажирообігу;

виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників, у тому числі у динаміці (порівняння з попереднім роком, з попереднім періодом звітного року та відповідним періодом попереднього року).

2. Формування показників здійснюється у розрізах:

1) за видами транспорту: автомобільний, залізничний, трамвайний,

тролейбусний, метрополітенівський;

2) за видами сполучення на автомобільному транспорті: внутрішнє, міжнародне;

3) за видами вантажів, перевезених автомобільним транспортом відповідно до КВВ;

4) за видами вантажів, перевезених залізничним транспортом: кам'яне вугілля; кокс; нафта та нафтопродукти; залізна і марганцева руда; чорні метали; брухт чорних металів; лісові вантажі; хімічні і мінеральні добрива; зерно і продукти перемелу; цемент; будівельні матеріали; інші;

5) за типом перевезення пасажирів автомобільним транспортом: маршрутні;

б) по регіонах: автомобільний; залізничний (тільки відправлення вантажів та пасажирів); трамвайний, тролейбусний (по містах, у яких є електротранспорт); метрополітенівський (міста Дніпро, Київ, Харків).

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних, які отримуються шляхом збору інформації безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, та причини їх ненадання.

Очікуваний рівень відповідей для ДСС становить 90%. Для його досягнення у разі відсутності звіту використовують метод безпосереднього контакту з респондентом для з'ясування причин неотримання звіту. Більшість одиниць не звітує з причин банкрутства, припинення або тимчасового призупинення діяльності, демографічних перетворень. Неотримання звітів із зазначених причин не впливає на результати ДСС. Таким чином, метод компенсації даних не застосовується.

2. При контролі результатів ДСС здійснюється аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3-5 років, 3-й та 4-й квартали, 12 місяців); аналіз даних у просторі (по регіонах).

3. Перше оприлюднення результатів ДСС передбачено на 20-21-й день після звітного періоду за даними форм № 51-авто (місячна), № 2-етр (місячна), на 51-52-й день після звітного періоду – за даними форми № 31-авто (квартальна), на 68-69-й день після звітного періоду – за даними форм № 51-вант (2 рази на рік) та № 51-пас (2 рази на рік), на 135-й день після звітного року – за даними форми № 2-тр (річна).

4. Сформовані за результатами ДСС матеріали супроводжуються відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС.

5. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості спостереження, який містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період, а визначена чинною методологією,

процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних і процесів.

Звіт розміщується на офіційному вебсайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог статей 24, 25, 29, 30, 31, 37 Закону України "Про офіційну статистику", статті 6 Закону України "Про інформацію", статті 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджених наказом Держстату від 15.02.2017 № 41, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до положень Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського парламенту та Ради від 11.03.2009, Регламенту Комісії (ЄС) № 557/2013 від 17.06.2013.

2. Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності перед респондентами реалізуються такі заходи:

1) захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення ДСС, відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику", та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

3. При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного із показників, що перелічені в пункті 1 глави 3 розділу III цих Методологічних положень.

Загроза розкриття первинних даних установлюється за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо у ньому міститься менше статистичних одиниць, ніж визначено пороговим значенням (порогове значення повинне бути щонайменше три), та за правилом домінанти, згідно з яким значення є вразливим, якщо статистична інформація розрахована з перевагою однієї (80 і більше відсотків визначеного обсягу показника) або двох одиниць (90 і більше відсотків визначеного обсягу показника). Зведені підсумки, які визнані вразливими, не оприлюднюються.

4. Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (експрес-випуски, статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на вебсайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитом користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростату, Міжнародній федерації доріг) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитом.

IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. У ході проведення ДСС передбачається регулярний перегляд даних, зумовлений появою нової більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників, уключаючи уточнення даних респондентами.

2. За підсумками року регулярному перегляду підлягає інформація про обсяги перевезених вантажів та кількість перевезених пасажирів за всі місяці

звітнього року як по Україні, так і за регіонами. Переглянуті дані оприлюднюються на офіційному вебсайті Держстату / ТОД згідно з Календарем оприлюднення інформації та супроводжуються відповідними поясненнями.

3. Користувачі попередньо інформуються про дату і/або час оприлюднення переглянутої інформації, а також деталізацію перегляду.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [8], отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, а також альтернативних може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у главі 3 розділу III цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у розділі VI цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показників щодо обсягу перевезених вантажів, вантажообігу, кількості перевезених пасажирів та пасажирообігу за окремими видами транспорту (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [11]).

4. Для здійснення оцінок використовується інформація, яка може бути альтернативним джерелом:

1) дані ДСС щодо зовнішньої торгівлі товарами про обсяг і вартість експорту-імпорту товарів за видами їх транспортування для оцінки обсягу перевезених вантажів залізничним транспортом;

2) адміністративні дані Державного агентства автомобільних доріг з комплексів автоматичного габаритно-вагового контролю Weigh-in-Motion та Міністерства внутрішніх справ з Єдиного державного реєстру транспортних засобів про транспортний засіб та його вагу при проходженні габаритно-вагового контролю для оцінки обсягу перевезених вантажів автомобільним транспортом;

3) дані операторів стільникового зв'язку про GSM-локацію мобільних телефонів для оцінки кількості перевезених пасажирів залізничним і автомобільним транспортом, а також автобусами, тролейбусами, трамваями та метрополітеном (далі – міський пасажирський транспорт загального користування) у містах, де перевезення пасажирів здійснювались безкоштовно;

4) інформація з відкритих джерел про перевезення вантажів та пасажирів;

5) середня відстань перевезення вантажів та пасажирів за останні 10 років для розрахунку вантажообігу залізничного й автомобільного транспорту та пасажирообігу автомобільного та міського пасажирського транспорту загального користування.

5. Оцінка статистичних показників "обсяг перевезених вантажів", "вантажобіг", "кількість перевезених пасажирів" та "пасажирообіг" здійснюється по Україні в розрізі видів транспорту (залізничний, автомобільний, міський пасажирський транспорт загального користування).

6. Оцінка вищезазначених показників здійснюється шляхом сумування значень оцінок показників за окремими видами транспорту. Оцінка показників за окремими видами транспорту здійснюється шляхом застосування на макрорівні (залізничний, автомобільний транспорт) методів макроредагування та мікрорівні (міський пасажирський транспорт загального користування) статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію (імпутація відсутніх даних), з урахуванням даних, отриманих з альтернативних джерел.

7. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичного показника.

8. При оприлюдненні статистичної інформації щодо обсягу перевезених вантажів, вантажообігу, кількості перевезених пасажирів та пасажирообігу наводиться інформація щодо особливостей формування показника (повноти

охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості її перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду статистичної інформації[12]).

9. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів відповідно до положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
короткотермінової статистики Держстату

Ірина ПЕТРЕНКО

Список використаних джерел

1. Закон України "Про автомобільний транспорт" від 05 квітня 2001 року № 2344-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>
2. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2939-17>
4. Закон України "Про залізничний транспорт" від 04 липня 1996 року № 273/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>
6. Закон України "Про інформацію" від 13 листопада 1992 року № 2658-XII (зі змінами та доповненнями).
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2657-12>
7. Закон України "Про міський електричний транспорт" від 29 червня 2004 року № 1914-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15>
8. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
9. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

11. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 21 квітня 2022 року № 66).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

12. Методологічні положення щодо перегляду статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

13. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

14. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>